

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Epicrisis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Et, Ver adeo frondi nemorum, ver utile syluis.
Et, Nocte leues stipula melius, nocte arida prata.

Tendentur, noctis latus non deficit humor.
 Latinè hæc figura dicitur regressio.

Epanaphora, quod relatum vocant. Hæc figura, vel frequentissimè, & Demosth. & M. Tul. & omnes vehementes oratores videntur: quando præcipue, & ipsi commoti videri volunt, & iudicem commouere. Constat autem ex eo, quod eadem pars orationis sepius per singulos ambitus, aut per singula membra, interdum etiam breuius per cæta, quæ **néumatæ** appellant, reperitur hoc modo: Verres calumniatorem apponebat. Verres de causa cognoscet, Verres pronuntiabat. Aut si diccas: Ille venire hostes nuntiauit, ille vos in motum belli compulit, ille in tumultu, ut ciuitas esset, effecit. Per ambitum autem repetiti potest eadem pars orationis sic: Tandiu Tib. Gracchus populo gratis fuit, quandiu leges ad voluntatem eius, non ad utilitatem reip. compositas ferebat: Tandiu C. Gracchus, quandiu legibus agrarijs, & frumentarijs, & cæteris profusionibus ætarijs multitudinem imperitam promerebat: Tandiu Saturninus plurimum potuit, quandiu easdem illas frumentarias largitiones, & agri diuisiones pollicebatur.

Epanodus

Iul. Ruf. p. 32. Est, cum duobus breuius, pluribusque propositis, ad singularem enarrationem rectriuntur. Ut,

— dinellimus inde,
*Iphitus, & Pelias mecum, quorum Iphitus aeneus
 iam grauior.*

Et, Protinus Orsilochum, & Bathen, duo maxima Teucrum
*Corpora, sed Bathen auersum cuspide fixit
 Loriam, galeamque inter, qua colla fidentis
 Inuenit. Latinè dicitur eversio, vel egressio.*

Epanorthosis.

Iul. Ruf. p. 32. Est, cum supradictum verbum verbo sequenti corrigitur. vt. Non subripere, hoc est furari. Latinè dicitur *correlio*. Sic Cestus Pius. Erat nauigium, imo fuerat. Eadem Aphorismus.

Epembola.

Hermog. *Eπεμβολὴ; intercalatio.* Apud Hermogenem figura est non dissimilis Parenthesi, *ἐπεμβολὴν* enim est *inseruisse*, & *inserere*.

lare. Sic usurpauit Plato in Timæo *ἀπόλιτη μίκητά γε, καὶ περγον ἄλλο μῆκος ἐπειθετὸν*. Neque ad orationis prolixitatem, otiosa quædam alia longitudo interserenda.

Epenthymesis.

Ἐπενθυμητις melius inter argumentationes collocatur, quam inter figuras. Est rationum, atque enthymematum actior quædam, & contorta volubilitas. Vnde Hermogenes *ἐπιπέδης ἀρχής*.

Epexegesis.

Enarratio potius est, quam figura, de qua in narratione.

Epexegesis.

Ἐπισημάτω expolito, cum in eodem loco manens orator aliud dicere videtur. Cicer. 4. ad Heren.

Epibole.

Hoc schema dupliciter fieri consuevit, cum pluribus, & diuersis sententijis, aut vnum, aut **P. Ruilius** idem verbum singulis præponitur: aut varietas verborum; quæ tamen eandem vim inter **Eudemus** *τοποθετηται* habent: quæ ab uno verbo *σύπιον* proficiuntur, sunt huiusmodi. Lycurgi, Nam cum iuentus concitata temere arma caperet, & quietos Thessalos manu laceſſere conaretur: iure senatum coegi, authoritate sua compri- mire adolescentium violentiam. Ego quo- storibus interminutus sum, ne sumptum sti- pendio præberent. Ego armamentario patefacto restituī, atq; efferrī arma prohibui. Itaque mea vnius opera compressum, non concitatum bellum, non necessarium scitis. Item Hegesia, Misericordia mei, iudices, quem coniurata tanta vis inimicorum oppugnat. Misericordia solitudinis, cui ne in summo quidem tempore periculi liberos adhibere ad communem calamitatem decernendam licitum est. Misericordia senectutis, quæ me etiam fine cæteris malis grauior defatigat. Varietas verborum, quæ eandem vi habet, huiusmodi est. Demosthenis, Dolui, viri Athenienses, vbi illum clandestinum hostem impunè intra murum vidi vagari: ægrè tuli, quod omnium vestrum facilitatem vnius fallaciæ tentatam intellexi: commouit me, quod in accipiēda iniuria pleroque lætitiam ostentantes cognoui.

Epicrisis.

Ἐπικρίσις, cuius meminit Hermogenes in capite *περὶ ἀληθινῆ λόγου* t. 2. id. Definiuntur ab ipius Hermogenis Scholiaste *λόγου ἔργον*.

πλεύσις καὶ βεβαιώσις sermonis dicti confirmatio & corroboratio: ubi statim sententia, seu propositionis allata subjicitur ratio, ut apud Demosthenem, de corona, Δενομένη γένεται γέρων, καὶ γράφεται. Graue illud quidem, d' terra, & Dijliquomodo enim non esset graue contrarium?

Alexander.

Epidiorhesis Ab Alexander Rhetore à Prodiorthosi discriminatur, quod hæc ante dicti cuiusdam exacerbatam præmaniat auditorem: Illa orationem iam dñius prolatam corrigat & mitiget.

Epimone.

Commoratio, cum in loco firmissimo, quo tota cauila continetur, imanetur diutius. Cic. 4. ad Heren. τὸν μὲν πόλεμον τὸν διατριβὴν αὐτοῖς. Alexander Rhetor.

Epiphonema.

Hæc sententia in fine expositæ rei cum affectu enuntiatur. Cicero in Verinis, non vi tam liberam, sed mortis celeritatem precabantur.

Epiphora.

P.Ruf. p. 3. Inter hoc schema, & Epibolen, hoc interest, quod in superiori vnum pluribus sententijs exponitur: in hoc autem omnium sententijs, vnum, arque idem nouissimum verbum. Sosicratis, Nō enim aliis, quis est, cuius opera in has diffultates inciderimus: Sed initio ad bellum suscipiendum vos primum impulit Philippus. Deinde in ipso beli labore ac periculo deseruit nos Philippus. Nouissima nunc calamitati nostræ, atque culpæ, succensuit idem Philippus.

Epiplexis.

Sive epitimesis. Et hæc figura cum iurgamur, aut coarguimus. Cic. in Catilinam, Parere tua consilia non sentis? quem nostrum ignorare arbitaris? Teren. Non ego te vidi maium, &c. Virg.

Non ego te vide Damonis pessimum caprum
Excipere insidijs?

E pipole.

P.Ruf. p. 4. In hoc ex prima sententia, secunda oritur, ex secunda tertia, atque ita deinceps complures. Nam quemadmodum catenam multi inter se circuli coniuncti viscent; sed huius sche-

matis seriem complures sententiae inter se connexæ continent. Lysix, Constant igitur, iudices, Simonem domo sua, ab illis Dijs pernatiibus, vi cum summa iniuria esse extortam. Nam Cheremenes eam hominibus armatis ad eum venit, cum venisset, sine villa religione domum eius expugnauit: expugnata vidomo, familiam abstraxit: abstractam tormentis omnibus excruciauit: cruciatam, vincit: in istam, in publicum proiecit: opinos ne suum maleficium tacitum lateret, sed ut cum prætereunte prostratam familiam videarent, & a vicinis rem gestam audirent, humili & oculi, & auribus, icelus illius usurparent. Item, Lycurgi. At mihi mirum videtur, quod tam excelsum boni gradum, homo summi laboris exceperit. Nam cui præsto est sua voluntas, industrius sit necesse est: industriaem vero scientia consequitur: ex scientia, copia & facultas ingenij nascitur: ex qua facultate vera, & facilis, felicitas laudis oritur. Neque enim temerè diligens studium virtutis, fructus fortunæ fallit.

Epistrophæ.

Ist. cum in eadem verba plures sententiae desinunt, vt Horatius,

Si curvitas inaequali tonsore capillos

Occurrerit, rides: si forte subacula pexa

Trita subest tunica, vel si toga diffidet impar,

Rides.

Quale forsitan sit, — simili siccara fuisse,

Tunc quoque fasnib[us] Teucros armare fuisse,

Et, Impius ante aras, atque auriculus amore.

Latine dicitur reuersio.

Epitheton.

Etiam inter figuræ numerari solet, quod appositæ collocatum, reverente colorat orationem.

Epithrocasmus.

Percursio. Hæc rursum figura differt à coactuatione: quod cum illa res diuersas plures in eundem locum conferat, hac distantia plura inter se percurrentes velocitate ipsa circumponit: vt fævelis dicere, "Cæsar in Italiam e- per Epithrocasmus uolarat, Cornificium præsidio desertum ceperat, vnde potiebatur, Pompeium persequebatur. Idem Alexander Rhetor in woldus exhortatione trahit, q[uod]a

Ist. p. 36**Alia locis****Epistrophæ****artificiosa,****cum non es****adem que****dom verba****repetuntur.****Sed samem****periodi per****certum &****designatam****aliquam de****signem co****cluduntur.****Vide exem****plum apud****Merbeck.****homil. de****hypapante****v. 30. ubi****ponit: vt fæ****velis dicere,****Cæsar in Italiam e-****per Epithro-****casmus****in claudia,****Aquin.**